

Dziecięcy Uniwersytet Pogranicza, czyli spotkanie z przeszłością i kulturą „małego centrum świata”

To wyjątkowy uniwersytet w skali kraju. W ramach zajęć – koncerty, spektakle, warsztaty czy lekcje literackie. Dzięki niemu grupa dzieci z sejneńskiej podstawówki miała okazję poznać dziedzictwo naszego wielokulturowego regionu od innej strony. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane przy wsparciu Zarządu Województwa Podlaskiego.

Dziecięcy Uniwersytet Pogranicza to cykl działań edukacyjno-artystycznych dla 200 uczniów ze szkoły podstawowej w Sejnach. Program prowadziły Bożena Szroeder i Małgorzata Sporek-Czyżewska z Ośrodka „Pogranicze”. Znalazły się w nim spotkania z teatrem, muzyką – także klasyczną, literaturą i sztuką ludową – ze względu na okoliczności – głównie w formie wirtualnej.

- To jest coś bardzo unikatowego wobec dzisiejszych czasów. Wydawałoby się, że dokładanie dzieciom kolejnych zabaw edukacyjnych może być trudne, tymczasem okazuje się, że ta nasza oferta dała im inny rodzaj doświadczenia bycia wobec komputera i zobaczenia, że to jest miejsce, w którym mogą się dziać rzeczy piękne – mówi Bożena Szroeder, jedna z organizatorek projektu. - Widzę, jaką mają siłę te lekcje. Dla młodych ludzi to jest czas oczekiwania – „Jaki będzie kolejny temat? Co będziemy poznawać? Czego będziemy się uczyć?”.

„Małe centrum świata”

Pozaszkolne zajęcia odbywały się od września do grudnia 2020 roku i objęły osiem klas o profilu artystycznym. Ich osią tematyczną było „małe centrum świata”, czyli pogranicze jako miejsce, gdzie spotykają się ze sobą różne tradycje, kultury, języki i religie.

Twórczość Czesława Miłosa, Antanasa Baranauskasa czy Morisa Rozenfelda została przybliżona uczniom klasy literackiej. Klasa sztuki ludowej miała okazję zapoznania się z tradycjami rękodzielniczymi kultywowanymi na Sejneńszczyźnie. Uczniowie samodzielnie wykonali zakładki do książek lub krajki przy wykorzystaniu podstawowego płóciennego splotu tkackiego.

Teatr, traktowany marginalnie w ramach regularnych zajęć szkolnych, został „oswojony” na zajęciach klasy teatralnej. Sięgnięto do źródeł starożytności i kultury śródziemnomorskiej, by przybliżyć jego historię. Udało się sfinalizować nawet wyjazd do teatru - młodzieży dane było nie tylko obejrzeć spektakl, ale też poznać teatr od strony kulis, porozmawiać z ludźmi, którzy tej dziedzinie sztuki poświęcili całe życie.

- To, że jest spektakl teatralny, który jest dedykowany tym młodym ludziom i za chwilę jest spotkanie z artystą, który chce z nimi rozmawiać – to ma niezwykłą wartość – podkreśla Małgorzata Sporek-Czyżewska z sejneńskiego „Pogranicza”.

Edukacja poprzez obcowanie z kulturą i sztuką

Tradycja, nowoczesność i natura przeplatały się na zajęciach klasy muzyki miejsca. Uczniowie stworzyli kapelę, a podczas gry używali tradycyjnych instrumentów akustycznych i nowoczesnych elektronicznych, wzbogaconych o dźwięki wody, kamieni i drewna.

Klasa muzyki klasycznej dotknęła początków jej kształtowania się w kulturze człowieka, aż po czasy współczesne. Uwzględniono także jej część praktyczną – słuchanie i zaznajamianie się z wielkimi dziełami muzycznymi, m.in. Achrona z Łódzkiej i M. Ciurlionisa, związanych z naszym regionem.

- Edukacja w połączeniu ze sztuką, kulturą to jest coś kluczowego, coś, co powinniśmy właściwie zawsze robić – podsumowuje Bożena Szroeder.

Realizację programu Dziecięcego Uniwersytetu Pogranicza dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Wsparcia na ten cel udzielił też zarząd województwa.

Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” jest instytucją kultury prowadzoną wspólnie przez Województwo Podlaskie i Ministra właściwego ds. kultury i dziedzictwa narodowego.

tekst: Anna Augustynowicz

źródło/grafika: Ośrodek „Pogranicze”

